

עין משפט
נר מצוה

ז:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מסורת הש"ס

1. תמא פ"א מ"ג
2. סנהדרין מ"ו וע"פ
3. יומא ד' ט' סנהדרין
4. (ס) והיינו פ"ב נ"ג
5. (ט) וכן משל
6. (ק) ק"ט טעמים ל"ג

תורה אור השלם

1. אל תלחם את לחם רע עין ואל תחטוף למטעמיה: משלי כג ו לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשול
2. וראת פאלחך אני יי' ויקרא ש יי'
3. כי תצור אל עיר מלחמה רבים להלחם עליה להפשיח לא תשחת את עצה לנחור עליו רוחו לא מטעו תאכל ואחור לא תחברת כי תאדם עץ השדה לבא מפניך במצור: דברים כ יט
4. יהיה דם בקרם איש והנה ראו את הנודד וישליכו את האיש בקרב אלישע ויך ויצא האיש בעצמות אלישע ויהי ויקם על רגליו
5. מלכים ב ג כא יהיה כעברם ואליהו אמר אל אלישע לך עשר מה אעשה לך בקרב אלמך מעתה ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי:
6. אל נא תהי כמות אשר בצאתו מירם אנו ויאכל חצי בשרו:
7. אתה ודאך לידע כי יי' הוא האלוהים אין עוד רבוים ר' לה
8. מיי מצעד גבר כוננו ודרבו ויפץ:
9. מיי מצעד גבר ואדם מה יכין ודרבו:

לעני רש"י

ויניירא וניירין לכובר. אישפייירא ואצוירין. לכהת לרופק.

רבינו גרשום

ועוד הן יכולין לילך: מנפלי מפלרי וחסרו בשבעות (דף ל:). מנפליה גרסין צניתי ולא כצ"ק: גכ טורא צניתי. והבדיל: כתייהן. של דיקים כך נוח הקדוש גרוך הוא לכו על מאוסם שלא להעביר דעתם שגרס הדבר שזכרם בפניהם הפירות שפרשו ולא יעבור על דעתו הראשונה שאין דרכו לטעוד משל אחרים דלקמן: על אהם כמה וכמה. שהי כמיתתן גדולים יומר מכהיהן כדאמר רבי חמא: קוצרים איש. רשע היה ולא ניתן להיקבר אלל דיקים: ויגע האיש בעצמותו אלישע ויחי. ואילו כתייהן להחיות בן השוננית הולך לשום פיו על פיו ועיניו על עינו ולבקש חסמים: ודלמא לקיומי ברכסא דאלישו. דלח סגי שלא תהיה דכתיב צנדיקים (ויאוי נב) ומגור אומר ויקם קן ואלו משום אלישע הוה: פי שני. אלישו התיב אין הצרית ואלישע אין מריעין לו לאדם: מהדרא. מהדרת אי הכי. דלוקיומי ברכסא דאלישו: היינו דנפלי. כממיה. (ו) ואי משום ברכסא דאלישו היה נריך להחיות ממש כמו שעשה אותו שהיה אלישו אלל לאו ש"מ משום אלישע הוה ולא הוה נריך לאלישע אלל ללקוח מאללו והחיהו עד שנתלקת משם: אל נא סהי כמח. כזרעת מייתי לה במסכת יומא כדאלישו לו: וחס. משמע שמת המוכה: וחס. לשון נקבה והמכה קאי שאין המכה מתרפאת: אין עוד מלכדו. משום רבי חנינא נקט לה: אפילו כשפיס. אין מלכדו כלומר שלא מדעתו שחם אין גזירה מלפניו אין מריעין לו לאדם: מהדרת וטורחת שלא יעין: למשל עפרא. ולעשות לו כשפיס להמימו: כשפיס. וטריקון מכהישם פמליא של מעלה שלא גזרו על אדם זה למות והוא מת על ידי כשפיס: נוקף. נוקף אישפיייר צנע"ו: מכריזין. גזרו עליו: מרסא. מכפר: גודל ימין. מפני שהוא נוקף בכח ומנעער הרבה: וביקוק שני. קודם שנתרפא הראשון: צנע. ונתקן המוליא שלא רצה לאכול כית משל אחרים: ליתן

הא אומר ע"ה אבר רבי יוחנן ב"י. במסכת שקלים (פ"ה ה"א) ובמסכת דמאי בירושלמי ובנדרשית רבה (פ"ב ס"ו) לא משני מידי אלל השני להם דמחמלא אנפשה: ויש שיש ו' ואינו רוצה. ואפ"ה איקר קדושים שמומן את תכרו לאכול אללו מפני שנוסח: מסרהבנא. ממהר אלל כדמפרגמין וימהרו לטפון דס (משלי א) ויסרהבון: גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיים כ"ו. פירש נקוטרכ דדריס ממה שהמיה נניגעה בעלמא כדכתיב ויגע וימי וקשה דל"כ מאי פריך ודילמא לקיומי ברכסא דאלישו מ"מ היה גדול כמה שטרם להחיותו כתיב יומר מנמותו ונראה דנפקא ליה ממה שכתבי האדריקס וניגעה בהם כמה רשעים ויזשים אללם ושם לא היה לו רשות להמכת אללו: והא

הבטיהו לא אכל נקריהו לא אכל אמר להו דלמא לא מעשרן עשרניהו ואכל אמר ענייה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכילין אותה טבלים א' ומי מוחיבא והתנן א' הלוקח לזרע ולכהמה וקמה לעורות ושמן לנר ושמן לטוך בר את הכלים פטור מהדמאי התם הא אתמר ע"ה אמר רבי יוחנן לא שנו אלא שלקחן מתחלה לכהמה אבל לקחן מתחלה לאדם ונמלך עליהם לכהמה יחייב לעשר והתניא הלוקח פירות מן השוק לאכילה ונמלך עליהן לכהמה הרי זה לא יתן לא לפני בהמתו ולא לפני בהמת חברו אלא אם כן עישר שמע רבי נפק לאפיה אמר ליה רונך סעוד אצלי אמר לו הן צהבו פניו של רבי אמר לו כמדומה אתה שמורד ביה מירשאל אני ישראל קדושים הן יש רוצה ואין לו ויש שיש ו' ואינו רוצה וכתבי יאל תלחם [את] לחם רע עין ואלו תתאו למטעמותיו כי כמו שער בנפשו כי הוא אכול ושהה יאמר לך ולכו בל עמך ואתה רוצה ויש לך מיהא השתא א' מסרהבנא דבמלתא דמצוה קא טרחנא כי הדרנא אתינא עיילנא לגבך כי אתא איתרמי על בההוא פיתחא דהו קיימין ביה כודנייתא חוורתא אמר מלאך המות בביתו של זה ואני אסעוד אצלו שמע רבי נפק לאפיה אמר ליה מוכנינא להו אמר ליה יולפני עוד לא תתן מכשול מפקרנא להו מפשת היוקא עקרנא להו איכא צער בעלי חיים קטילנא להו איכא בל תשחית הוה קא מבחש ביה מוכא גבה טורא בניייהו ככה רבי ואמר מה בחיהן כך במיתתן על אחת כמה וכמה דאמר ר' חמא בר חנינא גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיהן שנאמר ויהי הם קבורים איש והנה ראו [את] הגדוד וישליכו את האיש בקבר אלישע ויך ויגע האיש בעצמותו אלישע ויחי ויקם על רגליו אמר ליה רב פפא לאבבי ודילמא לקיומי ביה ברכתא דאלישו דכתיב ויהי נא פי שנים ברוחך אלי אמר ליה אי הכי היינו דתניא על רגליו עמד ולביתו לא הלך אלא כמה איקיים כדאמר ר' יוחנן שריפא צרעת נעמן שהיא שקולה כמות שנאמר אל נא תהי כמות אמר ר' יהושע בן לוי למה נקרא שמן ימים שאימתם מושלת על הבריות דאמר ר' חנינא מימי לא שאלני אדם על מכת פרדה לבנה וחיה והא קחוינא דחי אימא וחיה והא קחוינא דמיתסי דחיוורן ריש כרעיהו קא אמרינן ר' זין עוד מלכדו אמר רבי חנינא ואפילו כשפים היא איתמא דהות קא מהדרא למישקל עפרא מתותיה כרעיה דרבי חנינא אתר לה שקולי לא מסתייעא מילתך אין עוד מלכדו כתיב והואמר ר' יוחנן למה נקרא שמן כשפים שמכחישין פמליא של מעלה שאני ר' חנינא דנפישא וכותיה ואמר ר' חנינא אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה שנאמר מה' מצעדי גבר כוננו ואדם מה יבין דרבו א"ר אלעזר דם ניקוף מרצה כרם עולה אמר רבא בגדול ימין ובניקוף שני והוא דקאויל לדבר מצוה אמרו עליו על ר' פנחס בן יאיר ימיו לא בצע על פרוסה שאינה שלו ומיום שעמד על דעתו לא נהנה מסעודת אביו: א"ר

עין משפט נר מצוה

עין משפט נר מצוה